

Türkiye Geneli
YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI
ALAN YETERLİLİK TESTİ

SINAV KODU				
Y	2	5	2	5

AYT

DENEME SINAVI

5

T.C. KİMLİK NUMARASI	
ADI	
SOYADI	
ÖĞRENCİ NUMARASI	

ADAYIN DİKKATİNE!

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. Bu sınavın süresi 180 dakikadır. Sınav 4 testten oluşmaktadır (Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler 1, Sosyal Bilimler 2, Matematik, Fen Bilimleri) ve yanıtlayacağınız her test 40'ar sorudur.
2. TYT ve AYT puanlarının birleştirilebilmesi için optik cevap kâğıtlarında **aynı T.C. Kimlik Numarasının** ve **aynı öğrenci numarasının** kodlanması gerekmektedir. Farklı kodlama yapıldığında cevap kâğıtlarınız eşleştirilemeyecek ve puanlarınız hesaplanamayacaktır.

★ ÖZDEBİR'in hazırladığı bu sınavların her hakkı saklıdır. Hangi amaçla olursa olsun, tamamının veya bir kısmının ÖZDEBİR'in yazılı izni olmadan kopya edilmesi, fotoğraflarının çekilmesi, bilgisayar ortamına alınması, herhangi bir yolla çoğaltılması, yayımlanması veya başka bir amaçla kullanılması yasaktır. Bu yasağa uymayanlar doğabilecek hukuki ve cezai sorumluluğu, testlerin hazırlanmasındaki mali külfeti peşinen kabullenmiş sayılır.

TÜRKİYE GENELİ YKS DENEME İŞ TAKVİMİ

- Yanıt anahtarları ve video çözümler, sınavın son günü pazartesi Saat 17.00'te yayınlanır.
- Sınav bitiminde toplanan soru kitapçıkları, sınav sonrası ilk salı gününden önce dağıtılmaz.
- Sınavın kesin sonuçları ve sıralama listeleri, sınavdan 10 gün sonra yayınlanır.

“ Değerli Öğrencimiz,

Bu denememizin sonucunda bilgi eksiklerinizi, Türkiye genelindeki yaklaşık sıranızı ve puanınızı görebileceksiniz.

Soruların ve yanıtlarının paylaşılması, sınav kurallarına uyulması sizin ve tüm öğrencilerimizin en doğru sonuçlara ulaşmasını sağlayacaktır.

Gösterdiğiniz duyarlılığa teşekkür eder, başarılar dileriz.

”

Deneme sınav tarihlerimizi www.ozdebir.org.tr adresinden takip edebilirsiniz.

İnternette
Alışveriş

www.ozdebiryayinlari.com

AYT

SORU BANKALARI

Gelişim
İzleme
Serisi (GIS)

- ÖSYM Formatında
- Kazanım Odaklı
- Yeni Nesil Sorular
- Gelişime Destek

- Video çözümlü
- Akıllı tahta uyumlu

Özdebir Türkiye Geneli
Deneme Sınav Komisyonlarının,
MEB programlarına
uygun olarak hazırlanmıştır.

Bizi takip edin

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - SOSYAL BİLİMLER-1 TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Sosyal Bilimler-1; Tarih (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı - Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. İnsanın içinde fırtınalar koparan, iç içe geçmiş olaylardan oluşan bir romanla karşı karşıyayız. Geçmişten şimdiye, gerçeklerden düşlere, anılardan geleceğe gidip gelen bu romanda insanın evrensel yazgısıyla bir kez daha yüzleşiyoruz. Romanda konu ilerledikçe etrafınızı bir sis perdesi kaplıyor ama romanın sonunda yazar, anlatılanları bir sonuca bağlamayı da biliyor.

Bu parçada altı çizili sözle, sözü edilen romanla ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bazı gerçeklerin doğrudan değil de dolaylı yoldan dile getirildiği
 - B) Yazarın karmaşık anlatımının metnin dokusuna zarar verdiği
 - C) Konu geliştikçe birbiriyle çelişen olay ve durumlara yer verildiği
 - D) Yazarın, gerçek duygu ve düşüncelerini gizleme ihtiyacı duyduğu
 - E) Okundukça bilinmeyen ve anlaşılamayan olayların arttığı
2. (I) Karbon ayak izi, bireylerin, toplulukların veya organizasyonların atmosfere saldıkları sera gazlarının, özellikle de karbondioksit (CO₂) emisyonlarının bir ölçüsüdür. (II) Bu ölçü, genellikle ton cinsinden ifade edilir ve bu iz, fosil yakıtların yakılması, endüstriyel faaliyetler, tarım ve atık yönetimi gibi birçok farklı kaynaktan meydana gelir. (III) Karbon ayak izini azaltmak için bireysel düzeyde atılabilecek bazı adımlar söz konusudur. (IV) Bu adımların başında enerji tasarrufu yapmak gelir. (V) Elektrik kullanımını azaltmak, enerji verimli cihazlar kullanmak, evlerde yalıtımı artırmak enerji tasarrufunun önemli aşamalarıdır. (VI) Ayrıca kişisel araç kullanımının azaltılması da karbon emisyonunun düşürülmesine önemli katkı sağlamaktadır.

Bu parça iki paragrafa ayrılacak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

3. (I) Biyoarşivler, biyolojik materyallerin uzun süreli saklanması, korunması ve gerektiğinde bilimsel araştırmalarda kullanılması için oluşturulan sistemlerdir. (II) Bunlar; hücreler, dokular, DNA, RNA, proteinler ve mikroorganizmalar gibi çeşitli biyolojik materyaller olabilir. (III) Biyoarşivlerde bunların bozulmadan muhafaza edilmesi için ultra soğuk depolama birimleri, dondurucular ve sıvı azot tankları gibi özel depolama koşulları sağlanır. (IV) Bazı biyoarşivler tek bir çalışmayı desteklemek için geçici olarak oluşturulurken bazıları ise çok daha geniş kapasiteli olarak oluşturulabilir ve uzun vadeli bir kaynak olarak tasarlanır. (V) Saklanan biyolojik materyaller, bilim insanlarının hastalığın nedenlerini anlamasına ve yeni tedavi yöntemleri geliştirmesine yardımcı olurken kimi hastalıkların tarihsel seyri hakkında da bilgi edinmesini sağlar.

“Biyoarşivler”in ele alındığı bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I.de, hangi amaçla kurulduğundan söz edilmiştir.
- B) II.de, örnek verilmiştir.
- C) III.de, koşul ileri sürülmüştür.
- D) IV.de, karşılaştırma yapılmıştır.
- E) V.de, işlevinden söz edilmiştir.

4. Bilim felsefesi; bilimsel bilginin doğasını, nerede ve ne kadar geçerli olacağını sorgulayan bir disiplindir. Bilim felsefecileri, bilimsel teorilerin yapısını analiz eder; bilimsel yöntemin işleyişini inceler ve bilginin doğrulanabilirliğini tartışır. Aynı zamanda bilimsel kuramları; ortaya çıktığı toplumsal, kültürel ve tarihî koşullar ışığında ele alarak bilimsel bilginin tarafsızlığını değerlendirir. Bilim felsefesi; Popper, Kuhn ve Feyerabend gibi düşünürlerin çalışmalarıyla zenginleşmiştir. Bu çalışmalarda ele alınan temel sorular arasında “Bilimsel bilgi kesin olabilir mi?” ve “Bilimsel ilerleme mümkün mü?” gibi sorular yer alır. Bilim felsefesi, yalnızca teorik düşünceyle sınırlı kalmaz; toplumda bilimsel düşünce kültürünün yayılmasını da hedefler.

Bu parçadan “bilim felsefesi”yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Bilimsel ilerlemeyi öncelemenin yanlışlığını ispatlamaya çalıştığına
- B) Bilimsel bilginin sınırlarının belirlenmesiyle ilgilendiğine
- C) Bilimsel kuramların sosyal bağlamlarının incelendiğine
- D) Bilimsel düşüncenin toplumda karşılık bulmasını önemseydiğine
- E) Bilimsel bilginin ne kadar güvenilir olduğuna dair sorulara odaklanıldığına

5. Halide Edip Adıvar’ın Millî Mücadele’yi anlatan iki romanı vardır. Bunlardan ilki olan Ateşten Gömlek adlı roman, Millî Mücadele’nin bir bakıma destanı gibidir. Bu destansı mücadelenin romandaki sembolü, İzmir’in işgalinden sonra İstanbul’a gelen Ayşe’dir. İkincisi olan Vurun Kahpeye romanında ise öğretmen olarak bir Batı Anadolu kasabasına gönderilen Feride’nin çektiği acılar anlatılır.

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6. Herkes usta bir müzisyen, profesyonel bir müzik aleti kullanıcısı olmak zorunda değil ama müzikle iletişim dinleyici seviyesinde de olsa bir şekilde hayatın her döneminde devam etmeli. Ancak insanların müzikle ilişkisi kimi zaman sorunlu olabiliyor çünkü çağımızda başarı odaklılık çok ön planda. Toplumumuz “dışarıdan takdir görme, beğenilme” durumunu fazlaca önemsiyor. Bu, özellikle çocukların müzikle ilişkisi açısından sınırlayıcı ve zorlayıcı bir etken. Çocukken piyano dersi aldırılan ancak şimdi piyanoya elini bile sürmek istemeyen ya da okulda çalmak zorunda kaldığı blok flüt nedeniyle müzikten soğumuş olan kişileri mutlaka tanıyorsunuzdur. Bu konuda ailelere ve öğretmenlere düşen en önemli görev müziği çocukların keyif alacakları, ondan beslenecekleri ve diğerleriyle sosyal iletişim kuracakları şekilde hayatlarına entegre etmektir.

Bu parçaya göre insanları müzikten uzaklaştıran temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müziğin ebeveynler tarafından en önemli sosyalleşme ve eğitim aracı olarak görülmesi
- B) Müzikle uğraşmanın faydaları anlatılmadığı için çocuklukta müziğe karşı olumlu bir motivasyonun gelişmemesi
- C) Mutlu bir yaşam sürmenin ancak profesyonel anlamda müzikle uğraşıldığında gerçekleşebileceğine inanılması
- D) Okullardaki müzik eğitiminde çağın gerisinde kalmış müzik aletlerinin ve yöntemlerin tercih edilmesi
- E) Müziğin ve müzik aleti çalmanın baskı ve dayatma unsuru olarak sunulması

7. **Aşağıdakilerden hangisi, “Halit Ziya Uşaklıgil” ile ilişkilendirilemez?**

- A) Türk edebiyatında mensur şiirin ilk örneklerini verme
- B) Modern anlamda Türk romanının kurucusu sayılma
- C) Romanlarındaki sanatlı ve ağır dili sonraki baskılarda sadeleştirme
- D) Durum öyküsü tarzında yazdığı öykülerle bu türe öncülük etme
- E) Öykü, roman, tiyatro ve anı türlerinde eserler verme

8. Birkaç gün önce sosyal medyada bir paylaşım yaptım. Paylaştığım metinde "kuzen" kelimesi geçiyordu. Bir okurum mesaj atıp "Merhabalar, sizi beğenerek takip ediyorum ve bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyorum. Yazılarınızda 'kuzen' yerine 'dayı oğlu, amca oğlu, teyze oğlu, hala oğlu' gibi kelimeler kullanırsanız dildeki kelime çeşitliliğinin fark edilmesine büyük katkınız olur." dedi. Önce iç seşimle "Takıldığı şeye bak ya!" dedim. Sonra gerçekten de "kuzen" kelimesinin kaç kelimeyi yuttuğunu düşündüm. Takipçimin dil konusundaki hassasiyetini takdir ettim.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkçeyi ondaki zengin söz varlığını yansıtmak biçimde kullanmak gerekir.
B) Dildeki sözcükleri yanlışsız kullanma konusunda yazarların bazı eksiklikleri vardır.
C) Sosyal medya; yazarlara, takipçileriyle samimi ve uzun soluklu ilişkiler kurma imkânı sunmaktadır.
D) Gündelik dildeki her sözcük, yazınsal eserlerde çok anlamlı ve sanatlı biçimde kullanılmaya uygun değildir.
E) Bir milletin yaşam biçimi, toplumun kullandığı dile mutlaka yansır.

9. I. Anadolu sahasındaki ilk hamse sahibi Hamdullah Hamdi'dir.
II. Baki, Nabi ve Nef'i edebiyatımızda hamse sahibi sanatçılardandır.
III. Beş mesnevinin bir araya getirilmesiyle oluşturulan eserlerdir.
IV. Türk edebiyatında ilk örneğini Ali Şir Nevayi vermiştir.
V. Mensur hamsenin ilk örneğini Veysi ortaya koymuştur.

"Hamse" ile ilgili yukarıda verilenlerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve V
E) IV ve V

10. Ünlü yazarın bir romanında anlatıcı ile roman kahramanı doktor arasında şöyle bir diyalog geçer:

Anlatıcı: Sevgili Doktor; romancılığı, büsbütün maddilik içine sokarsan onda bir güzellik kalmaz. Taş yürekli bir romancının yazdığı olaylar gerçeğe ne denli uygun olursa olsun, kimseyi etkilemez. Önce yazan, etkilenecek yazmış olmalı ki okuyanları da etkilesin. Modelimiz doğa olsa da onu renklendirecek eşsiz kuvvet, gene hayal gücüdür.

Doktor: Sanmam. Bir yazarın yüreği taş olsun, pamuk olsun anlattığı olayı bir fotoğraf kadar tam bir benzetme ile ve tam bir uygunlukla tasvir etmek ustalığını gösterirse o kişi mesleğinde gereken gücü ve değeri toplamış bir sanatçı demektir.

Bu diyalogda "anlatıcı" ve "doktor"un temsil ettikleri edebiyat akımları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir ?

Anlatıcı	Doktor
A) Klasizm	romantizm
B) Romantizm	realizm
C) Realizm	natüralizm
D) Sembolizm	parnasizm
E) Empresyonizm	sürrealizm

11. Mizah edebiyatımızın ilk örneklerinden sayılabilecek bu eserde öncelikle kuvvetli betimlemeler canlı tablolar hâlinde gözümüze çarpar. Eserin ana unsurları olan eşeğin zayıflığı, öküzlerin otlaktaki görünüşleri gerçekçi bir biçimde çizilir. Sanatçı, seçtiği bu hayvanlarla toplumsal bir eleştirinin peşindedir. Satirik bir nitelik taşıyan eserde sanatçı, hiciv ve ironideki üstün kabiliyeti ile Türk mizah ve hiciv edebiyatının eşsiz örneklerinden birini divan edebiyatında ortaya koymayı başarmıştır.

Bu parçada sözü edilen eserle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 15. yüzyılda kaleme alınmıştır.
B) Nazım biçimi mesnevidir.
C) Alegorik (sembolik) bir anlatımı vardır.
D) Fabl türünün Türk edebiyatındaki ilk örneğidir.
E) Şeyhülislam Yahya tarafından yazılmıştır.

12. ----, ilk şiirlerinden başlayarak son şiirlerine kadar dönemin baskın şiir anlayışından etkilense de hem önceki kuşak şairlerinden farklı bir yol tuttu hem de kendine göre bir şiir akımı çıkırdını açtı. Bir yandan statik zaman çerçevesi içinde tarihe, özellikle İslam tarihine yönelirken diğer taraftan kuvvetli bir dinamizmle metafizik dünyaya doğru açıldı. O, 1960'lı yıllara kadar yazdığı ilk dönem şiirlerinde, özellikle *Monna Rosa*, *Köşe*, *Kav*, *İnci Dakikaları*, *Balkon* gibi şiirlerde dinî sembollere yer vermedi. Ama 1960 sonrasında özellikle *Taha'nın Kitabı*, *Hızır'la Kırk Saat* gibi şiir kitaplarında derin bir İslami çizgiyi şiirlerine taşımaya başladı. Bu süreç 1980 sonrasında yazdığı *Leyla ile Mecnun* isimli kitabıyla devam etti.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sezai Karakoç
B) Cahit Zarifoğlu
C) Hilmi Yavuz
D) Erdem Bayazit
E) Necip Fazıl Kısakürek

13. I.

Sen, fikir kadar güzel
Ve tek, birden daha tek
İtrını süzmüş ezel
Bal sensin, varlık petek

II

Yalnızlık bir fenerse
Ben de içindeki mum
Onu, billur bir kâse
Doldurur nurum

I. 7'li hece ölçüsüyle oluşturulmuştur.

II. Uyak (kafiye) şemaları aynıdır.

III. Aynı tema ele alınmıştır.

IV. Benzetme yapılmıştır.

V. Ulama vardır.

Yukarıdaki numaralanmış bilgilerden hangileri verilen şiirlerin ortak özelliği değildir?

- A) I ve II
B) II ve III
C) II ve V
D) III ve V
E) IV ve V

14. Aşağıdakilerden hangisi bir kasidenin taç beytidir?

- A) Niçe kasîde bir kitâb mecmû'a-i pür-intihâb
Her nüktesi faslû'l-hitâb her beyti bir genc-i hikem
B) Yine ferrâş-ı sabâ sahn-ı ribât-ı çemene
Geldi bir kafil konurdı yüki cümle bahâr
C) Nef'i yeter da'vâyı ko dünyâ ile gavgâyı ko
Eflâke istiğnâyı ko hâke yüzün sür lâ-cerem
D) Hâm var ise eger micmere-i nazmumda
Dâmen-i lûtfun anı setr ider ey fahr-i kibâr
E) Eşâr ile fahr eylemeyi istemem ammâ
Fahriyyece söz âdet-i erbâb-ı beyândır

15. Aşağıdakilerden hangisi konularına göre koşmanın türlerinden biri değildir?

- A) Koçaklama
B) Ağıt
C) Güzelleme
D) Türkü
E) Taşlama

16. Romanda insanın kendi özüne, içinde yaşadığı dünyaya, üyesi olduğu topluma yabancılaşması işlenir. Bir ismi bile olmayan roman kahramanı C; aykırı, uyumsuz, ötekileşmiş, toplumla çatışan huzursuz bir ruh hâline sahiptir ve çağdaş insanın bireyselliğinin yok edilmesinden ve kendi öz benliğinden uzaklaşmayı dayatan koşulların altında yaşamaktan şikâyetçidir. C. yabancılaşmayı âdetâ alın yazısı edinmiş, tutkulu bir reddediş içindedir. Romanda annenin yerine geçen teyze figürü ve baba, C.'nin garip davranışlarının başlıca nedenleridir.

Bu parçada söz edilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tutunamayanlar
B) Huzur
C) Ölmeye Yatmak
D) Sessiz Ev
E) Aylak Adam

17. Bir zaman arkadaşı Sofu ile birlikte ava giden Ahmet Mirza, yolda uyuyakalır. Rüyasında üçler, yediler, kırkların elinden bade içer. Bu arada Keşiş'in kızı Kara Sultan ona gösterilir. Dili çözülür; kendisi Âşık Kerem, Kara Sultan da Aslı mahlasını alır. Âşık Kerem, sevdiğini aramaya çıkar. Nihayet Erciş kariyesine ulaşırlar. Şehrin dışında bir kabristana yolları uğrar. Kabristanın içinde bir mezarda karalar giymiş bir kız dönerek türküler söyler. Kerem bunu görünce Sofu'ya dönerek "Ey Sofu, baksana bu kız türkü söylüyor." der. Efkârlanan Âşık Kerem aldı sazi, bakalım kıza ne dedi?

Âşık Kerem:

Kaşların mihrabı gözlerin ağı

Ahu gözlüm ne dönersin mezarı

Âşık'ı bend eder zülfün tuzağı

Ahu gözlüm ne dönersin mezarı

Aldı Kız:

Sorma âşık sorma benim hâlimi

Yâr aşkına dolanıram mezarı

Eğdi kametimi bûktü belimi

Yâr aşkına dolanıram mezarı

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olağanüstü ögeye yer verilmiştir.
- B) *Dede Korkut Hikâyeleri*'nden alınmıştır.
- C) Halk edebiyatı motiflerine rastlanmaktadır.
- D) Mensur ve manzum parçalar içerir.
- E) Ait olduğu dönemin dil özelliklerini yansıtır.

18. ---- tarafından kaleme alınan ---- adlı eser divan edebiyatında ---- türünün önemli bir örneğidir.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilemez?

- A) Piri Reis - *Kitab-ı Bahriye* - sefaretname
- B) Seydi Ali Reis - *Miratü'l-Memalik* - seyahatname
- C) Sehi Bey - *Heşt Behişt* - tezkire
- D) Fuzuli - *Şikâyetname* - mektup
- E) Erzurumlu Kadı Mustafa Darir - *Siretü'n-Nebi* - siyer

19. **Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında aşağıdaki dizelerden hangisinin, ayrıca içinde verilen sanatçı tarafından yazıldığı söylenemez?**

- A) Değil mi cephemizin sinesinde iman bir
Sevinme bir, acı bir, gaye aynı, vicdan bir

Değil mi ortada bir sine çarpıyor, yılmaz
Cihan yıkılsa emin ol bu cephe sarsılmaz
(Mehmet Akif Ersoy)
- B) Ben bir Türk'üm; dinim, cinsim uludur
Sinem, özüm ateş ile doludur
İnsan olan vatanının kuludur
Türk evladı evde durmaz giderim
(Mehmet Emin Yurdakul)
- C) Mescid-i Aksa'yı gördüm düşümde
Bir çocuk gibiydi ve ağlıyordu
Varıp eşiğine alnımı koydum
Sanki bir yer altı nehri çağlıyordu
(Orhan Seyfi Orhon)
- D) Koca Mustâpaşa! Ücrâ ve fakir İstanbul
Tâ fetihten beri mü'min, mütevekkil, yoksul
Hüznü bir zevk edinenler yaşıyorlar burada
Kaldım onlarla bütün gün bu güzel rü'yâda
(Yahya Kemal Beyatlı)
- E) Türklüğün vicdanı bir
Dini bir, vatani bir
Fakat hepsi ayrılır
Olmazsa lisanı bir
(Ziya Gökalp)

20. Bilmiyorum nerdeyim, ne hâldeyim ben kimim
Ayrılırken kimliğim, adresim sende kalmış
Tebessümü yüzüme çok görüyor matemim
Güldüğümü gösteren tek resim sende kalmış

Bu dizelerde görülen söz sanatları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Telmih - tecahülüarif
- B) Hüsnütalil - tevriye
- C) Cinâs - tenasüp
- D) İstiare - mecazımürsel
- E) Tezat - tecahülüarif

21. I.

İhtiyar amcanı dinler misin, oğlum, Nevruz
Ne büyük söyle, ne çok söyle; yiğit işte gerek
Lafı bol, karnı geniş soyları taklit etme
Sözü sağlam, özü sağlam, adam ol, ırkına çek
II.

Beraber ağlamazsın, sonra, kör dersin sağır dersin
Bu hissizlikten insanlık hem iğrensin hem ürpersin
Ne ibret, yok mu, bir bilsen kızarmak bilmeyen çehren
Bırak tahsili, evladım, sen ilkin bir haya öğren

Yukarıda şiirlerinden örnekler verilen şairin şiirlerinde aşağıdakilerden hangisine öncelik verdiği söylenebilir?

- A) Bıçimsel açıdan kusursuzluğa ulaşmaya
- B) Yalnızlıktan ve içsel bunalımdan kaçış gibi bireysel arayışlara
- C) İmgelere başvurarak şiir dilini soyutlaştırmaya
- D) Toplumsal konuları yansıtmaya
- E) Saf şiirin özelliklerini yansıtmaya uygun şiir yazmaya

22. İslami Dönem Türk Edebiyatı'nın ilk eserlerinden biridir. 12. yüzyılda yaşadığı bilinen yazarın dinî nasihatlerini içeren bir öğüt kitabıdır. 40 beyit ve 101 dördlükten oluşur. "Hakikatlerin eşiği" anlamına gelen eser, Dad Sipehsalar Mehmet Bey adlı Türk büyüğüne sunulmuştur. Eserin baş kısmındaki tahmid, naat ve dört halifenin methi bölümleri gazel şeklinde yazılmıştır. Bu bölümlerden sonra dördlüklerle yazılmış asıl bölüme girilir. Asıl bölüm "Bilginin Faydası ve Bilgisizliğin Zararı, Dilin Muhafazası Hakkında, Dünyanın Dönekliği Hakkında" gibi dokuz başlığa ayrılmıştır. Dördlükler mâni şeklinde (aaxa) kafiyeleşmiştir.

Bu parçada söz edilen eser ve yazarı aşağıdakilerin hangisinde bir arada verilmiştir?

- A) *Risâletü'n-Nushiyye* - Yunus Emre
- B) *Kutadgu Bilig* - Yusuf Has Hacip
- C) *Divanü Lügati't-Türk* - Kaşgarlı Mahmut
- D) *Divan-ı Hikmet* - Ahmet Yesevi
- E) *Atabetü'l-Hakayık* - Edip Ahmet Yükneki

23. Bir evin bir köpeği vardı;

Kıvrır kıvırdı, adı Çinçon'du, öldü.

Bir de kedisi vardı: Maviş,
Kayboldu.

Evin kızı gelin oldu,

Küçük bey sınıfı geçti.

Daha böyle acı tatlı

Neler oldu bir yıl içinde!

Oldu ya, olanların hepsi böyle...

Hayat böyle zaten!..

Bu dizeler aşağıdaki şiir anlayış veya topluluklarından hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İkinci Yeniciler
- B) Maviciler
- C) Garipçiler
- D) Saf şiir
- E) Toplumcu Gerçekçiler

24. Ahmet Mithat Efendi, realist bir tutumla kaleme aldığı *Felatun Bey'le Rakım Efendi* adlı romanında yanlış Batılılaşma konusunu ele almıştır.

Bu cümledeki bilgi yanlış aşağıdakilerin hangisinde belirtilmiştir?

- A) *Felatun Bey'le Rakım Efendi* adlı romanda yanlış Batılılaşma konusu değil, kölelik ve cariyelik konusu ele alınmıştır.
- B) *Felatun Bey'le Rakım Efendi*, realist bir tutumla değil, romantik bir anlayışla kaleme alınmıştır.
- C) *Felatun Bey'le Rakım Efendi* roman değil, tiyatro eseridir.
- D) *Felatun Bey'le Rakım Efendi* romanı, Ahmet Mithat Efendi'ye değil, Sami Paşazade Sezai'ye ait bir romandır.
- E) Ahmet Mithat Efendi'nin yanlış Batılılaşmayı anlattığı eseri *Felatun Bey'le Rakım Efendi* değil, *Henüz On Yedi Yaşında*'dır.

25. Uygur Devleti'nde Böğü Kağan'ın, Çin'de başlayan isyanlara karşı Çin imparatoruna yardım etmek üzere çıktığı sefer sırasında bir süre Çin'in başkentinde kalması aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Maniheizmden etkilenmesi ve ülkesine döndükten sonra da Maniheizmi resmî din hâline getirmesi
- B) Devletin merkezinin Orhun Irmağı kıyısındaki Ordu Balık'a (Karabalğasun) taşınması
- C) Tunguzlar ve Yüe-çilerin saldırıya geçmesi
- D) Kürşad İhtilali'nin yaşanması
- E) Karluk, Yağma ve Çiğil Türklerinin ayaklanması

26. Tarihe Yedi Yıl Savaşları olarak geçen 1756-1763 Savaşı sonunda Fransa'nın denizasıırı sömürgelerini ele geçirerek bu devletin siyasi üstünlük arzusuna büyük ölçüde son veren devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Portekiz
- B) İspanya
- C) İngiltere
- D) Hollanda
- E) Almanya

27. Mezopotamya medeniyetleri ile ilgili bir proje ödevi hazırlayan Özlem, projesinde MÖ 2375'te Lagaş Sitesi Kralı Urkagina'nın tarihin bilinen ilk yazılı kanunlarını yaptığına değinmiştir. Dünyanın ünlü destanları olan "Gılgamış", "Tufan" ve "Yaratılış" destanlarını oluşturan bu uygarlığın, geceyi ve gündüzü on ikişer saat olarak hesapladığına ve bir yılı otuzar günden oluşan on iki aya böldüklerine dikkat çekmiştir.

Buna göre Özlem, proje ödevinde aşağıdaki uygarlıkların hangisi hakkında araştırma yapmıştır?

- A) Sümerler
- B) Persler
- C) Babiller
- D) Fenikeliler
- E) Lidyalılar

28. Sokullu Mehmet Paşa ile Venedik elçisi arasında şöyle bir diyalog geçmiştir:

"Biz Kıbrıs Krallığı'nı almakla sizin bir kolunuzu kestik. Siz donanmamızı yok ederek yalnızca sakalımızı tıraş etmiş oldunuz. Kesilen kol asla yerine gelmez, ancak tıraş edilen sakal eskisinden daha gür çıkar."

Bu konuşma aşağıdakilerden hangisi sonrasında yaşanmıştır?

- A) Navarin baskını
- B) Sinop baskını
- C) Preveze Deniz Savaşı
- D) Malta kuşatması
- E) İnebahtı Deniz Savaşı

29. Emevilerin kurucusu Muaviye'nin 680'de ölümü üzerine halifelige daha önce veliaht ilan ettiği oğlu Yezid'in geçmesi üzerine Hz. Ali'nin oğlu Hz. Hüseyin'in, Yezid'in halifeliğini tanımayarak Kûfe'ye doğru yola çıkması aşağıdakilerden hangisine neden olmuştur?

- A) Cemel Vakası
- B) Kerbela Olayı
- C) Ridde Savaşları
- D) Hakem Olayı
- E) Siffin Savaşı

30. 1917 yılının Aralık ayında Alman İmparatoru II. Wilhelm, padişah V. Mehmet Reşat'ı Almanya'ya davet etmiştir. Padişah böyle bir yolculuğa çıkabilecek durumda olmadığından, yerine kardeşi Veliht Şehzade Vahdettin Efendi'nin gitmesine karar vermiştir.

Bu seyahat sırasında Veliht Şehzade Vahdettin Efendi'ye aşağıdakilerden hangisi refakat etmiştir?

- A) İsmet Paşa
- B) Enver Paşa
- C) Mahmut Şevket Paşa
- D) Mustafa Kemal Paşa
- E) Ali Fuat Paşa

31. İtilaf Devletlerinin kapitülasyonlar ve dış borçlar konusunda TBMM'nin isteklerini reddetmesi üzerine Lozan görüşmelerine ara verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Lozan görüşmelerinin ke-sildiği süreçte yaşanmıştır?

- A) I. Maarif Kongresi'nin toplanması
- B) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
- C) Ankara'nın başkent ilan edilmesi
- D) Halifeliğin kaldırılması
- E) Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması

32. Osmanlı Devleti ile Fransa arasındaki iyi ilişkiler aşağıdakilerden hangisiyle bozulmuştur?

- A) Fransa'nın Cezayir'i işgal etmesiyle
- B) Osmanlı Devleti'nin Girit'i kuşatmasıyla
- C) Osmanlı Devleti'nin İngiltere ve Hollanda'ya da kapi-tülasyonlar vermesiyle
- D) Napolyon'un 1798'de Mısır'ı işgaliyle
- E) Osmanlı Devleti'ne karşı Kutsal İttifak'ın kurulmasıyla

33. Büyük Selçuklu ordusunun kazandığı Malazgirt Sa-vaşı aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmamış-tır?

- A) Ani Kalesi'nin fethedilmesi
- B) Bizans'ın Avrupa'dan yardım istemesi
- C) Anadolu'da ilk Türk beyliklerinin kurulması
- D) İslam dünyası üzerindeki Bizans baskısının kırılması
- E) İlk defa bir Bizans imparatorunun, Türkler tarafından esir alınması

34. Aşağıdakilerden hangisiyle azınlık ve yabancı okul-larının çalışma koşulları yeniden düzenlenerek Millî Eğitim Bakanlığı tarafından belirlenen kurallar çer-çevesinde faaliyet göstermeleri sağlanmıştır?

- A) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
- B) Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- C) 1924 Anayasası
- D) Türk Medeni Kanunu
- E) Yeni Türk Harflerinin Kabulü ve Tatbiki Hakkında Ka-nun

35. Fonksiyonel özellikleri çeşitli olan şehirler, farklı alanlarda küresel etkiye sahiptir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi, haritada göste-rilen şehirlerden herhangi birinin küresel etkisini ar-tıran özellikler arasında yer almaz?

- A) Birleşmiş Milletler'in merkezinin bulunması
- B) Ticaretin uluslararası limanlarla desteklenmesi
- C) Büyük finans kuruluşlarının yer alması
- D) Uluslararası zirvelerde siyasi kararların alınması
- E) İş gücüne duyulan ihtiyacın fazla olması

36. "Londra" ve "Los Angeles" tipi hava kirliliğinin oluşu-munda etkili olan fosil yakıtlar, aşağıdaki alanların hangisinde yaygın olarak kullanılmaktadır?

- A) Biyokütle enerji ünitelerinde
- B) Rüzgâr türbinlerinde
- C) Hidrojen enerjisi üretiminde
- D) Termik santrallerde
- E) Hidroelektrik enerji santrallerinde

37. Aşağıdaki tabloda bazı ülkelerin FAO, WTO ve Dünya Bankası gibi kaynaklardan derlenerek hazırlanan istatistiklerine yer verilmiştir.

	Fransa	Hollanda	Nijerya	Somali
Tarımın Millî Gelirdeki Payı (%)	1,6	1,8	21,0	75,0
Tarımda Çalışanların Oranı (%)	2,5	2,0	35,0	80,0
Tarım Ürünleri İhracatı (Milyar Dolar)	74,0	100,0	3,0	0,5
Tarım Ürünleri İthalatı (Milyar Dolar)	62,0	70,0	5,0	1,5

Buna göre, tarım sektörünün Fransa ve Hollanda'da diğerlerine göre daha yüksek ekonomik getiriler sağlamasında aşağıdakilerden hangisinin etkisi daha fazladır?

- A) Birim alandan yüksek verim alınması
B) Tarım alanlarının genişliği
C) Tarımsal iş gücünün fazlalığı
D) Tarımda geleneksel yöntemlerin kullanılması
E) İklim koşullarının uygun olması

38. Çevre sorunlarının giderek yaygınlaşması, devletler arasındaki ilişkileri artırmış ve bu durum çevre sorunlarıyla mücadelede uluslararası iş birliğini önemli hale getirmiştir.

Bu sorunlarla mücadelede uluslararası iş birliğinin önem kazanmasında aşağıdaki faktörlerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

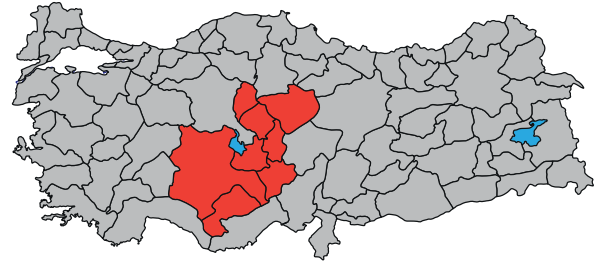
- A) Çevre sorunlarının sınır tanımaması
B) Ekosistemlerin küresel ölçekte birbirine bağlı olması
C) Çevresel zararların yerel düzeyde kalması
D) Çevre sorunlarının çözümünün tek bir ülkenin çabasıyla mümkün olmaması
E) Çevre sorunlarının çözümünde koordinasyonun gerekli olması

39. Orta Doğu; ekonomik, politik, ideolojik ve kültürel anlaşmazlıkların sıkça yaşandığı bir bölgedir. Türkiye, bu sorunların kendi topraklarına yansımaması için sınır komşusu olduğu devletlerle iş birliği içinde hareket etmektedir. Ayrıca insani yardımlardan askerî harekâtlara kadar çeşitli girişimlerde bulunarak bölge istikrarına katkı sağlamaktadır.

Bu bilgilere göre, Türkiye'nin Orta Doğu'daki rolünü aşağıdakilerden hangisi en iyi şekilde ifade eder?

- A) Bölgedeki tüm kaynakları kontrol altına almak
B) Bölgesel sorunların etkilerini azaltmak ve istikrar sağlamak
C) Bölge ülkeleriyle siyasi rekabeti artırmak
D) Sadece ekonomik çıkarlar doğrultusunda hareket etmek
E) Orta Doğu'yu askerî üs olarak kullanmak

40. Aşağıdaki haritada bir kalkınma projesi bölgesinde yer alan iller kırmızı renkle gösterilmiştir.

Bu bölgeyle ilgili,

- I. Urartu Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi'nin yer aldığı kalkınma projesidir.
II. Su kaynaklarının sınırlı olmasından dolayı bölge dışından su getirilmektedir.
III. Yer altı sularının aşırı kullanılması sonucu obruk oluşumu yaygındır.
IV. Türkiye'deki pamuk üretiminin yaklaşık yarısını karşılamaktadır.

İfadelerinden hangileri doğrudur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

SOSYAL BİLİMLER-2 TESTİ

1. Bu testte sırasıyla, Tarih-2 (1-11), Coğrafya-2 (12-22), Felsefe Grubu (Felsefe, Psikoloji, Sosyoloji, Mantık) (23-34), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (35-40), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe Grubu (41-46) alanlarına ait toplam 46 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler-2 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. İlk Çağ uygarlıklarına ait bazı bilgiler şunlardır:

- İnsanlık tarihinde ilk kez parayı kullanmışlardır.
- Doğu Akdeniz sahil şeridinde genel olarak denizcilik ve deniz ticareti ile uğraşmışlardır.
- Başta Kaniş (Kultepe) olmak üzere Anadolu'nun pek çok yerinde ticaret merkezleri kurmuşlardır.
- "Satraplık" denilen eyalet sistemini uygulamışlardır.

Yukarıda hangi İlk Çağ uygarlığıyla ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Frigler B) Fenikeliler C) Persler
D) Lidyalılar E) Asurlular

2. Selçukluların, Bâtınlilik adıyla bilinen yıkıcı faaliyetlere karşı askerî ve siyasi yöntemlerin yanında, söz konusu bu tehlikeye karşı fikrî alanda da mücadele etmek istemesi aşağıdakilerden hangisinin açılmasında etkili olmuştur?

- A) Beytül-Hikme B) Enderun
C) Dârülfûnun D) Divân-ı Arz
E) Nizamiye Medreseleri

3. Aşağıdaki millî cemiyetlerden hangisi vatanın düşman işgalinden kurtarılamaması durumunda, bölgesel bağımsız bir Türk devleti kurulması yolunda mücadele edileceğini duyurmuştur?

- A) Trakya-Paşaeli Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti
B) Kilikyalılar Cemiyeti
C) İzmir Redd-i İlhak Heyet-i Millîyesi
D) Trabzon Muhâfaza-i Hukuk-u Millîye Cemiyeti
E) Doğu Anadolu Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti

4. – "Üstte mavi gök, altta yağız yer kıldıkta, ikisi arasında insanoğlu yaratılmış. İnsanoğlunun üzerine ec-dadım Bumin Kağan oturmuş."
– "Doğuda gün doğusuna, güneyde gün ortasına, batıda gün batısına, kuzeyde gece ortasına kadar bütün milletleri kendime tabi kıldım."

Orhun Yazıtları'ndaki bu ifadeler Türk devletlerindeki aşağıdaki anlayışlardan hangisini yansıtmaktadır?

- A) Ekberiyet sistemini
B) Ordu-millet anlayışını
C) Cihan hâkimiyeti ülküsünü
D) İkili teşkilat anlayışını
E) Boylar federasyonunu

5. Osmanlı Devleti'nde toprakların büyük çiftlikler hâline getirilmesini ve ekonominin temeli olan tarımın belirli ellerde toplanmasını engelleyen sistem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pençik B) Çifhâne C) İltizam
D) Yurtluk E) İskân

6. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine çoğunlukla toprağı elinden alınmış köylüler, vergisini ödeyemeyen çiftçiler ve taşradaki yöneticilerin kanunsuzluklarından zarar gördüğü için devlete güveni sarsılan kişiler katılmıştır?

- A) Yeniçeri İsyanları
B) Suhte İsyanları
C) Vehhabî İsyanları
D) Celâli İsyanları
E) Azınlık İsyanları

7. Özel sektörün üretim konusunda istenilen başarıya ulaşamaması üzerine 1930'dan itibaren devletin ekonomi-deki etkisinin güçlendirilmesi kararı alınmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu amaçla yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Sümerbank'ın açılması
- B) Maden Tetkik Arama Enstitüsü'nün kurulması
- C) Etibank'ın kurulması
- D) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun yayımlanması
- E) I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması

8. **Bir tarihçinin, "Müslüman olmayan ulusların ayrıcalıklarının genişletmiş, Müslüman halk için yeni bir hak getirmemiştir."** şeklinde tanımladığı belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kanun-ı Esasi
- B) Islahat Fermanı
- C) Tanzimat Fermanı
- D) Sened-i İttifak
- E) Muharrem Kararnamesi

9. **XVIII. yüzyıl Osmanlı-Rus ilişkilerinde;**

- I. Rusya'nın Karadeniz'in kapısı konumundaki Kırım'ı ele geçirmek istemesi,
- II. Rusya'nın Balkanlarda Osmanlı uyruğundaki Ortodokslarla doğrudan temas kurmaya çalışması,
- III. Rusya'nın İran'daki iç karışıklıklardan yararlanarak Kafkasya ve Azerbaycan'a doğru ilerlemesi

gelişmelerinden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Milletler Cemiyeti'ne üye olabilmek için, üye olmak isteyen devletin adaylık başvurusunda bulunması ve başvurunun cemiyet üyelerinin üçte ikisi tarafından kabul edilmesi gerekirdi.

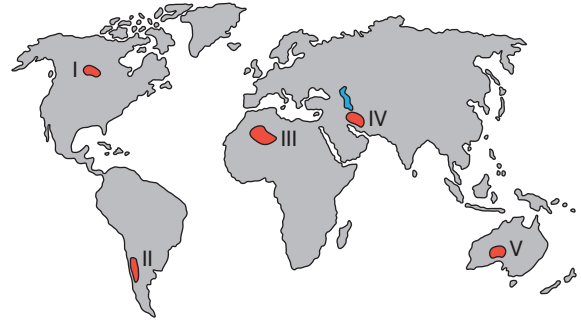
Milletler Cemiyeti üye olma için başvuruda bulunma zorunluluğunu tarihinde ilk kez uygulamayarak aşağıdaki devletlerden hangisini örgüte davet etmiştir?

- A) Yunanistan
- B) Türkiye
- C) SSCB
- D) Japonya
- E) Almanya

11. **Sakarya Savaşı sonrası TBMM ile Sovyet Rusya'ya bağlı Kafkas devletleri arasında Kars Antlaşması'nın imzalanması aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?**

- A) İngiltere'nin Karadeniz'den çekilmesi
- B) Ermenilerin Kars ve çevresini boşaltması
- C) Doğu sınırının kesinlik kazanması
- D) Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında yapılmış olan antlaşmaların sürdürülmesi
- E) Azerbaycan, Gürcistan ve Ermenistan'ın bağımsızlığını ilan etmesi

12. Çölleşme; biyoçeşitlilik, yoksullukla mücadele, gıda temini, sosyoekonomik istikrar, sürdürülebilir kalkınma gibi konuları etkileyen küresel bir sorundur.

Haritada numaralandırılan alanların hangisinde bu sorun daha az görülür?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

13. Bazı ülkeler yaşanan küreselleşme hareketlerine uyum sağlamak ve rekabet gücünü artırabilmek için yüksek teknolojik ürünler üretip, yeni fikirler ve yaklaşımlarla ön plana çıkmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür ülkelerin özelliklerinden biri olamaz?

- A) Eğitim kurumlarında kodlama ve yazılım gibi konuların öne çıkarılması
- B) Bilgili, tecrübeli ve yenilikçi iş gücünün fazla olması
- C) Dış ticarete yüksek gümrük vergilerinin konulması
- D) Ar-ge çalışmalarına daha fazla bütçe ayrılması
- E) E-ticaret kullanımının yaygın olması

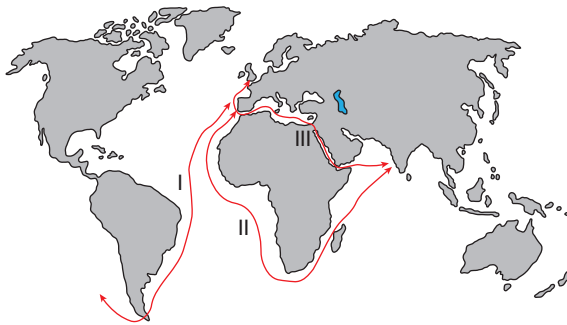
14. Kastamonu'nun Bozkurt ilçesinde 2021 yılına kadar son beş yılın ağustos ayı yağış ortalaması 31,5 mm iken, sadece 10-12 Ağustos tarihleri arasında metrekareye 420,6 mm yağış düşmüştür. Bu durum ilçe merkezinden geçen Ezine Çayı'nın taşmasına ve 82 kişinin yaşamını yitirmesine neden olmuştur. Ayrıca akarsu yatağının daraltılması, yerleşim alanlarının vadi tabanına kurulması, çevredeki depolarda bulunan tomrukların akıntıya kapılıp su kanallarını tıkaması selin yıkıcı etkisini artırmıştır.

Bu bilgilere göre, Kastamonu ve çevresinde yaşanan selin ekstrem boyutlara ulaşmasında;

- I. arazinin yanlış kullanılması,
 - II. ormanların geniş yer tutması,
 - III. yağışların mevsim normallerinin üzerinde düşmesi,
 - IV. akarsuların havzasının açık olması
- faktörlerinden hangileri etkili olmuştur?**

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

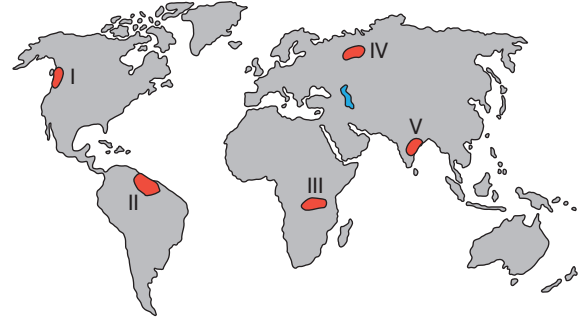
15. Coğrafi Keşifler çağında yapılan denizaşırı yolculuklar, öngörülen amaçlar doğrultusunda yeni kıtalar ve ticaret yollarının keşfedilmesiyle sonuçlanmıştır. Portekiz ve İspanya öncülüğünde başlayan bu keşifler, yeni deniz yolları ve kara parçaları üzerinde bulunan zenginliklerin daha ucuz bir şekilde Avrupa'ya taşınmasını sağlamıştır.

Haritada numaralandırılan rotalardan hangileri, bu dönemde yoğun olarak kullanılan ticaret yolları arasında yer almaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

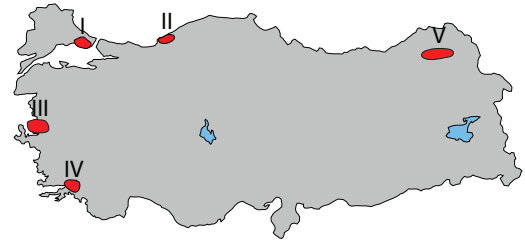
16. Aşağıdaki haritada bazı biyomların yerleri numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin coğrafi özellikleri göz önüne alındığında, hangi biyomlardaki bitki ve hayvan türlerinin yıl içerisinde bol yağışlı ve kurak geçen iki farklı döneme uyum sağladığı söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

17. Havanın bileşimini değiştiren kirleticilerin insan sağlığına, canlı hayatına ve ekolojik dengeye zarar verecek miktarda atmosferde bulunmasına hava kirliliği denir.

Haritada numaralandırılan yerlerden hangisinde, bu tür çevre sorununa neden olan faktör yanlış verilmiştir?

- A) I numaralı yerde motorlu taşıt kullanımının fazla olması
B) II numaralı yerde taş kömüründen enerji üretilmesi
C) III numaralı yerde binaların ısıtılmasında fosil yakıtların kullanılması
D) IV numaralı yerde orman yangınlarının sık yaşanması
E) V numaralı yerde çayırların ve ağaç kalıntılarının çürümesi

18. OPEC, dünya petrol rezervlerinin büyük bir kısmını elinde bulunduran ve petrol politikalarını koordine eden ülkeler tarafından kurulmuş ekonomik amaçlı bir örgüttür. Üye ülkelerin petrol fiyatlarını belirleme ve üretim miktarını düzenleme gibi yetkileri bulunmaktadır.

Buna göre, üye ülkelerin aşağıdaki coğrafi bölgelerden hangisinde daha yoğun şekilde bulunduğu söylenebilir?

- A) Kuzey Amerika
B) Güney Asya
C) Orta Doğu
D) Güney Avrupa
E) Doğu Asya

19. Aşağıda iki ülkenin sanayi yapısıyla ilgili bazı bilgiler verilmiştir:

K ülkesi: Sanayi üretimi genellikle yerel pazara yönelik olup, teknoloji kullanımı sınırlıdır. Sanayi faaliyetleri büyük ölçüde iş gücüne dayalı olarak gerçekleştirilmektedir. Üretimde verimlilik düşük, maliyetler yüksektir.

L ülkesi: Sanayi üretimi, yerel pazara yönelik olmanın yanında ihracata da yöneliktir. Modern teknolojilerin kullanıldığı bu ülkede verimlilik yüksek, üretim maliyetleri ise düşüktür.

Buna göre, K ve L ülkelerinde belirtilen farklılıkların ortaya çıkmasındaki temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanayi sektörlerinin çeşitliliği
B) Teknolojik altyapı düzeylerinin farklılık göstermesi
C) Yerel pazar büyüklüklerinin farklı olması
D) İş gücü potansiyellerinin farklılık göstermesi
E) Ham madde kaynaklarının farklılığı

20. Türkiye’de kırsal kesimlerde evlerin konum olarak birbirine uzak olduğu alanlarda dağınık, yakın olduğu yerlerde ise toplu yerleşmeler ortaya çıkmıştır.

Bu tür yerleşmeler aşağıdakilerden hangisi bakımından daha fazla benzerlik göstermektedir?

- A) Yer şekillerinin engebe durumu
B) Sıcaklık ve yağış değerleri
C) Su kaynaklarının bolluğu
D) Tarım alanlarının genişliği
E) Doğa koşullarına bağımlılık

21. Dondurulmuş gıdalar, soğuk hava deposuna sahip ulaşım araçlarıyla tüketim merkezlerine taşınmakta ve bu sistem "soğuk zincir" olarak adlandırılmaktadır. Bu teknoloji sayesinde dondurulmuş gıdaların hem üretimi hem de tüketimi artmıştır.

Bu sistemin ekonomik faaliyetlere sağladığı katkılardan biri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ulaşım maliyetlerini ortadan kaldırılması
B) Doğal kaynak kullanımının azalması
C) Tarım ürünlerinin yalnızca üretildiği bölgede tüketilmesi
D) Tarımsal üretimin yalnızca iç pazara yönelik yapılması
E) Bozulabilir ürünlerin daha geniş pazarlara ulaştırılması

22. Ortak dünya mirası, geçmişten bugüne kalan ve gelecek nesillere aktarılması gereken önemli varlıklardır. Bu varlıkların her biri, kendine has kültürel veya fiziki öneme sahip değerlerdir. Ancak bu değerlerin bulunduğu alanlardaki hatalı uygulamalar çeşitli sorunlara neden olmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu tür sorunlardan biri değildir?

- A) Ziyaretçi sayılarına sınırlama getirilmesi
B) Kıyılarda kirliliğin artması
C) Orman alanlarının imara açılması
D) Nesli tükenmekte olan hayvanların aşırı avlanması
E) Kültürel eserlerin tahribi

23. İbn Haldun toplumsal sorunları realist bir yaklaşımla ele alır. Ona göre sosyal yaşam zorunludur; çünkü hem ekonomik hem güvenlik gereksinimi bunu zorunlu kılmaktadır. Toplumsal yaşamın zorunluluğu ise beraberinde başka bir zorunluluğu getirmektedir. Bu da "otorite" ya da "düzenleyici güç" ihtiyacıdır. Fakat bu gücün de bir meşruiyetinin bulunması gerekir. İbn Haldun’a göre bunu, grup duygusu, grup dayanışması, yakınlık bağı olarak tanımlanabilecek olan "asabiye bağı" yerine getirir.

İbn Haldun’un sözünü ettiği "asabiye bağı"nın temel işlevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumda düzeni sağlayan yasalar koymak
B) Bireylerin otoriteye rıza göstermelerini sağlamak
C) Birey ile devlet arasındaki sözleşmeyi güçlendirmek
D) Toplumsal denetim mekanizmalarını etkin kılmak
E) Toplumu kamu baskısı altına almak